

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ
وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ
كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾

39 O sizi, yeryüzünde düzen kurmaya, ilâhî hükümleri icraya, yeryüzünü imara yetkili halifeler olarak hazırlayıp yerleştirendir. Kim Allah'ın birliğini inkâr edip nankörlük eder, küfre saplanırsa, inkârı kendi aleyhinedir. İnkârları, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a imanı, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere, nankörlerle Rableri katında ancak gazabı, hışmı artırır. İnkârları, kâfirlerin ancak, pişmanlıklarını, ziyanlarını artırır.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْهُ بَلْ إِنَّ يَعْدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾

40 “- Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden, taptığınız, yalvardığınız, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında ortak saydığınız varlıkları gördünüz mü? Gösterin bana, yeryüzünden neyi yaratmışlar? Yoksa onların göklerde bir ortaklığı mı var? Yahut biz onlara bir kitap mı verdik de, onlar, o kitaptaki hak bir delile dayanıyorlar? Hayır, inkârda, isyanda, şirkte devam eden, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen o zâlimler, müşrikler yalnızca birbirlerini aldatan vaatlerde bulunuyorlar.

إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤١﴾

41 Gökleri ve yeri yok olma, yörüngelerinden çıkma, nizamlarının bozulma tehlikesinden, denge ve çekim kanunlarını işleterek Allah koruyor, koruyacak kanunları O koyarak işlerlik kazandırıyor. Andolsun ki, eğer düzenleri bir bozulursa, gökleri ve yeri O'ndan başka kimse, denge ve çekim kanunu koyarak işletemez, onları kimse tutup koruyamaz. O kudretli, âdil ve müsamahakârdır, fırsatlar ve imkânlar tanır. Kâinatı koruma kalkanına alır, çok bağışlayıcıdır.

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَيَكُونُنَّ أَهْدَى مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٢﴾

42 Onlar, peşpeşe Allah'a büyük yeminler ettiler: Kendilerine sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan bir uyarıcı bir peygamber gelirse eğer, diğer ümmetlerin her birinden daha doğru yolda olacaklardı. Kendilerine bir uyarıcı, bir peygamber, Muhammed geldiği zaman bu onların sadece nefretlerini artırdı.

اسْتَكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئِ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا ﴿٤٣﴾

43 Yeryüzünde, ülkede büyüklük taslayarak serkeşlik ve zorbalık yaparak sinsice kötülük tuzakları kurup, suikastler tertipleyerek ona iman etmediler. Halbuki, sinsi kötülük tuzakları, ancak sahibinin, yapanın boynuna geçer, işlerini bitirir. Onlar, öncekilerin başlarına gelen belâlardan, felâketlerden başka bir şey mi bekliyorlar? Sen, Allah'ın sünnetinde, kanunlarında aslâ bir değişiklik göremezsin. Onların yerini dolduracak kanun da bulamazsın. Allah'ın kanunlarının uygulanmasında aslâ geri çevrilme, zaman-mekân sapması yapılarak değiştirilme, hak edenlerden başkalarına yönlendirilme de göremezsin.

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

44 Onlar yeryüzünde gezip dolaşmıyorlar mı? Kendilerinden öncekilerin, boylarınca günaha, isyana, küfre batmış milletlerin, âkıbetlerinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bakmadılar mı? İncelemediler mi? Halbuki onlar, bunlardan daha kuvvetliydi. Göklerde ve yerde hiçbir şey Allah'ı âciz bırakamaz, koyduğu kanunların dışına çıkarak cezayı bertaraf edemezler. Her şeyi bilen, kanunlar koyup uygulayan, daima gücünü kudretini kullanan Odur.